

هیرمند و حقابه‌ای که مواد مخدر را روانه ایران می‌کند
<div>ابوالفضل ظهروند</div>
<p>نا‌تو و کشورهای فرامنطقه‌ای هم از اهرم آب استفاده می‌کنند که بین ایران و افغانستان فاصله بیاندازند، چون می‌دانند دو کشور ظرفیت‌هایی دارند که اگر با هم جمع شود از جنبه امنیت، رشد و توسعه تحول ایجاد می‌کند، بنابراین جایی برای حضور و بازیگری قدرت‌های فرامنطقه‌ای باقی نمی‌ماند.</p> <p>مسئله آب هامون و هیرمند یک مسئله تاریخی است، قبل از سال ۱۳۵۱ و توافق با افغانستان موافعی که سبل در این کشور جاری می‌شد و نمی‌توانستند آن را مهار کنند، آب را به سمت ایران می‌فرستادند اما مواقع کشتش و زرع جلوی آب را می‌بستند، این اختلافات همواره وجود داشته است. تا اینکه در سال ۱۳۵۱ قرارداد حقابه ایران با افغانستان منعقد و تصویب می‌شود و به موجب آن ایران سهم آب خود را پیدا می‌کند. بر اساس آن حقابه، یک جدول آبی تهیه می‌شود، یعنی اینگونه نبود که زمانی که نمی‌توانستند آب را کنترل کنند به سمت ایران رها کنند و بگویند سهم آب ۹۰۰ میلیون متر مکعب در سال را دریافت کرده‌اید.طبق توافق یک نقطه‌ای در پایین سد کجکی تعیین شده و دستگاه‌هایی تعبیه کرده بودند تا میزان خروجی و ورودی آب در اوقات مختلف سال بر آورد شود و بر پایه آن هر ماه سهم آب ایران مشخص بود، به این ترتیب طبق جدول زمان‌بندی‌شده، آب را دریافت می‌کردیم. ولی در این سال‌های بحران در افغانستان و روی کار آمدن طالبان تاکنون متأسفانه نتوانسته‌ایم از ظرفیت‌ها استفاده کرده و حقابه ایران را به صورت پایدار و طبق توافق صورت گرفته عملیاتی کنیم.نکته بعدی اینکه در حال حاضر ۳ میلیون افغان در ایران مستقر هستند که اگر هر کدام یک متر مکعب در روز آب مصرف کنند قطعا به میزان حقابه تعیین شده توافق سال ۱۳۵۱ است که اکنون کشور افغانستان از ما دریغ می‌کند. اکنون در حال احداث سد‌هایی مثل کمال‌خان هم در پایین‌دست هستند که در واقع آب را به مناطق اطراف منحرف و موادمخدر کشت می‌کنند، مجموعا ما از سه موضع دچار ضرر می‌شویم، یکی اینکه دولت افغانستان نتوانسته پناهجویان را سر سفره خود نگه دارد، از دیگر سو ما باید از سهم آب کشور خود به این مهاجران هم اختصاص دهیم، از طرف دیگر با حقابه ایران را مواد مخدر کشت می‌کنند که نتیجه آن سرازیر شدن مواد به سمت ایران است. در مجموع اقدام افغانستان در احداث دو سد کجکی و کمال‌خان بر روی رودی که آب آن متعلق به ایران هم است، پیامدهای منفی اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی را منجر شده است. وقتی هامون خشک شد ریز گرد‌ها نه تنها ما بلکه خود افغان‌ها را هم متاثر کرد، یعنی قطع آب هیرمند فقط به ضرر ما نیست. افغان‌ها باید نگاه بلندمدت داشته باشند، اگر منطقه سیستمان تخریب شود هم به خودشان و هم به ایران لطمه می‌زند، تنگ‌نظری برخی از مسئولین افغانستان برای اینکه آب از مرزها خارج نشود، نه تنها مردم این کشور بلکه دامن مردم منطقه را هم گرفته است. منع ورود آب به سمت ایران بی‌روقتی هامون و تغییرات آب‌وهوایی و تخریب محیط‌زیست را در پی دارد.حتی ما پیشنهاد کردیم که آماده کمک هستیم با بهره‌وری از آب راتقادهند و به جای اینکه یک متر مکعب آب، نیم متر مکعب برای کشاورزی در واحد سطح استفاده کنند، اما آنها متأسفانه به هیچ صراطی مستقیم نیستند. البته ما هم تاکنون از مسئله آب بعنوان اهرم استفاده نکردیم، طرف‌های افغان هم با وعده‌هایی بی‌پایه بهانه‌تراشی کردند تا از تعهد ۱۳۵۱ شانه خالی کنند و اقدامات ایران را به تعویق بیاندازند، نکته بعدی اینکه نا‌تو و کشورهای فرامنطقه‌ای هم از اهرم آب استفاده می‌کنند که بین ایران و افغانستان فاصله بیاندازند، چون می‌دانند دو کشور ظرفیت‌هایی دارند که اگر با هم جمع شود از جنبه امنیت و رشد و توسعه، تحول ایجاد می‌کند، بنابراین جایی برای حضور و بازیگری قدرت‌های فرامنطقه‌ای باقی نمی‌ماند. نکته مهم اینکه غربی‌ها علیرغم همه ادعاها مناطقی را مثل نیمروز و هلمند در جنوب و نا‌منی را در بستر قاجاق و مواد مخدر دامن می‌زنند.ما می‌توانستیم با خود افغان‌ها به مکانیسمی برسیم که آنها بتوانند سو بسازند و هم آب‌های موجود در افغانستان به گونه‌ای مدیریت شود که سهم ایران هم رعایت شود اما تاکنون این اتفاق نیفتاده است.</p> <p>* سفیر سابق ایران در افغانستان</p>

دوگانه سوز شدن یک میلیون و ۴۶۴ هزار خودرو به صورت رایگان
قاسمی ده چشمه گفت: در حال حاضر یک میلیون و ۴۶۴ هزار خودرو در کشور وجود دارند که به صورت رایگان در حال دوگانه سوز شدن هستند. به گزارش اقتصادسرامد، حمید قاسمی ده چشمه معاون شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی درباره علت افزایش سهم CNG در سبد سوخت خودروها اظهار کرد: هدف وزارت نفت و دولت، افزایش سوخت پاک در حمل‌ونقل در مرحله اول و آرزان کردن هزینه‌های حمل‌ونقل عمومی است. با توجه به اینکه ما منابع بزرگ گاز طبیعی را در جهان داریم، پارس جنوبی بزرگترین منبع سرشار از گاز طبیعی است و این منبع در تمام کشور در دسترس است.به گفته این مقام مسئول در حال حاضر به سمت سوخت پاک یا سی ان جی در حال حرکت هستیم.او ادامه داد: هدف این است که به حمل و نقل ارزان دست باییم واز آنجا که دسترسی به گاز در تمام کشور راحت است در تلاش هستیم تا با ایجاد جایگاه‌های جدید و کوچک مقیاس و سایر اقدامات حمل و نقل را به سمت CNG ببریم.

بررسی دلایل طغیان رودخانه‌ها در هنگام بارندگی در گزارش «اقتصادسرامد»

به رودخانه‌ها نزدیک نشوید

می‌نماید.بسیاری از رودخانه‌ها که در مرزهای زمین‌های نسبتا مسطح جاری هستند،دشت‌های سیلانی را تشکیل می‌دهند. در هنگام شدید بودن سیل، جمع شدن گل ولای بروی زمین‌های زراعی باعث کاهش حاصل خیزی آن‌ها خواهد شد. در کارشناس سازمان هواشناسی گفت: از اواخر روز سه‌شنبه سامانه بارشی جدیدی از جنوب غرب وارد کشور می‌شود که روز چهارشنبه در نیمه غربی کشور فعال خواهد بود.«قریبا گودرزی» دربراه وضعیت جوی حال حاضر کشور به خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: در شرق استان تهران، قم، جنوب آذربایجان غربی، بر خسی مناطق زنجان، قزوین و کردستان بارش‌ها شدت بیشتری دارد. عدم لاپرویی انهار و رودخانه های داخلی شهری از یک طرف از بین بردن نفوذ پذیری آب در خاک در داخل شهرها که عموما از آسفالت می باشد و توسط خاک و زباله عموما آبیانشه می گردد از جمله عواملی است که سیل های شهری را ایجاد

یک منطقه توانائی جذب کامل آب را نداشته باشد. در این زمان حجم آب به صورت غیرقابل کنترل از طریق کانال‌های رودخانه‌ای یا حفره‌های طبیعی یا مخازن آب دست‌ساز، بشیر، ریزش می‌نماید. سیل‌های دوره‌ای به صورت طبیعی در بسیاری از رودخانه‌ها رخ داده و باعث بوجود آمدن مناطقی بنام دشت‌های سیلابی می‌گردد. علت وقوع این سیلاب‌ها بارش باران‌های شدید و گاهی نیز توام با ذوب برف است که باعث طغیان رود خانه و جاری شدن آب در زمین‌های حاشیه‌ای رود می‌شود. نام سیلابی که به یکباره وبدون هیچ فرصت قبلی ایجاد و جاری می‌شود، سیل آنی است. سیلاب‌های آنی معمولا در زمین‌های حاشیه‌ای یک رود جاری می‌شود. به عنوان نمونه می‌توان از سیل‌های کوئینزلند در ژانویه سال ۱۹۹۹ نام برد که در آن بخش جنوب شرقی کوئینزلند بزر بر آب فرو رفت. سیل زمانی رخ می‌دهد که خاک و پوشش گیاهی

برگزیده نفت ونیرو

۷۵میلیارد دلار صرفه‌جویی با افزایش گازرسانی به نیروگاه‌ها

افزایش گازرسانی به نیروگاه‌ها در سال‌های اخیر سبب شد مصرف سوخت مایع در نیروگاه‌ها از ۴۳ درصد در سال ۱۳۹۲ به ۱۰ درصد برسد و طبق اعلام معاون وزیر نفت با افزایش مقدار خوراک گاز نیروگاه‌ها معادل ۷۵ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی رقم خورد و ایران از واردکننده گازوئیل به صادرکننده آن تبدیل شد. به گزارش اقتصادسرامد، سیاست توسعه گازرسانی به نیروگاه‌ها از سال ۱۳۹۲ در دستور کار دولت و وزارت نفت قرار گرفت. تا پیش از آن، بخش نیروگاهی حدود ۳۰درصد انرژی مورد نیاز خود را از طریق مصرف سوخت‌های فسیلی مایع (گازوئیل و نفت‌کوره) تأمین می‌کرد، به‌طوری که مصرف گازوئیل و نفت‌کوره در این صنعت به ترتیب معادل ۱۲.۲ و ۱۵.۳ میلیارد لیتر بود و مصرف گاز طبیعی در این صنعت به ۳۶.۶ میلیارد مترمکعب محدود می‌شد.اما در سال‌های بعد با افزایش تولید گاز طبیعی در کشور و اهتمام جدی به کاهش مصرف سوخت مایع در بخش نیروگاهی و با وجود افزایش ظرفیت تولید برق، روند گذشته معکوس شد و سهم سوخت گاز از سبد سوخت مصرفی نیروگاه‌های کشور افزایش یافت، تا جایی که طبق اعلام حسن منتظر تربتی – معاون وزیر نفت در امور گاز اگر در این بازه زمانی افزایش ۲.۵ برابری تولید گاز در پارس جنوبی اتفاق نمی‌افتاد، حداقل ۱۵۰ میلیارد لیتر سوخت مایع باید در نیروگاه‌ها مصرف می‌شد، از این رو با افزایش مقدار خوراک گاز نیروگاه‌ها معادل ۷۵ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی رقم خورد و ایران از واردکننده گازوئیل به صادرکننده آن تبدیل شد.

انرژی

پیمایش و برداشت اطلاعات مارکرهای مسیر خطوط در منطقه مرکزی
پیمایش مسیر خطوط انتقال مواد نفتی و برداشت نقاط UTM مارکرهای مسیر و کیلومتر گذاری آن ها در محدوده مرکز انتقال نفت رازان تا مرکز انتقال نفت شازند انجام شد.به گزارش اقتصاد سرا مد به نقل از روابط عمومی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه مرکزی، امیر حبیبی پور تکنیسین نگهداری و تعمیرات خطوط این منطقه، هدف از انجام این عملیات را مشخص کردن کیلومتر دقیق مارکرها و جلوگیری از بروز اشتباهاتی که در روش سنتی مرسوم است، بر شمرده و گفت: ایجاد یک فهرست منظم و بر اساس واقعیت از تمامی مارکرهای خطوط بمنظور استفاده در پروژه های کیلومتر گذاری بعدی نیز از دیگر اهداف این عملیات بود که در مدت یک ماه انجام شد.حبیبی پور ادامه داد: این عملیات در مسیر خطوط ۱۶۰، ۱۶ و ۱۲۶ اینچ اصلی و ۱۲۶ اینچ لوپ از ابتدای حوزه اسستحفاظی (ازنامحویل) تا مرکز انتقال نفت شازند و طی آن تمامی مارکر های این خطوط توسط دستگاه GPS دستی ثبت شد.

.....
محکومیت قطعی شل به پرداخت خسارت آلودگی نفتی در نیجریه
دادگاه عالی نیجریه درخواست شرکت اروپایی "روبال داچ شل" را برای تجدید نظر درباره حکم قبلی مبنی بر پرداخت ۴۶۷ میلیون دلار به خاطر خسارات ناشی از آلودگی نفتی که تقریبا پنج دهه پیش در آب های این کشور رخ داده بود، رد کرد. به گزارش اقتصادسرامد، دادگاه عالی نیجریه درخواست شرکت اروپایی "روبال داچ شل" را برای تجدید نظر درباره حکم قبلی مبنی بر پرداخت ۴۶۷ میلیون دلار به خاطر خسارات ناشی از آلودگی نفتی که تقریبا پنج دهه پیش در آب های این کشور رخ داده بود، رد کرد.قضات دادگاه عالی نیجریه حکم قبلی را که بر اساس آن، این شرکت نفتی می بایست خسارت ناشی از نشت نفت در اجاما-ایوبو در ایالت ریورز را بپسردارد، تأیید کردند.طبق گزارشات بلومبرگ و رسانه های محلی، هیئت ۵ نفره قضات عالی نیجریه اعلام کردند که درخواست شل برای بررسی این پرونده فاقد شایستگی بود. این پرونده درباره نشت نفت است که در سال ۱۹۷۰ از فعالیت های تولید نفت شل در دلتای نیجر رخ داده است. این پرونده در سال ۲۰۰۱ توسط جامعه اجاما-ایوبو به دادگاه برده شد و این شرکت را متهم کرد که منابع آب شرب آنها را آلوده کرده است.

.....
تمدید احتمالی قرارداد کاهش تولید نفت
ائتلاف اوپک پلاس تصمیم داشت از ابتدای سال آینده میلادی ۲ میلیون بشکه معادل ۲ درصد از مصرف جهانی نفت به تولید خود اضافه کند ولی سقوط دوباره تقاضا احتمالا باعث تمدید کاهش تولید ۷.۷ میلیون بشکه در روز این ائتلاف می‌شود. به گزارش اقتصادسرامد، اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت و متحدان آن به رهبری روسیه طی ائتلافی با عنوان اوپک پلاس احتمالا عرضه نفت را دربحبوحه نگرانی در مورد تقاضا محدود نگه می‌دارند.به نظر می‌رسد این ائتلاف تمایل دارد کاندید کاهش تولید فعلی را که برابر با ۷.۷ میلیون بشکه در روز است، دو تا سه ماه دیگر تمدید کند.انتظار می‌رود این گروه قبل از تصمیم گیری نهایی در مورد محدودیت‌های تولید در اجلاس وزارتی هفته آینده، مذاکرات غیر رسمی خود را امروز، یکشنبه برقرار کنند. این اجلاس مجازی به درخواست عربستان و یکی از اعضای اصلی غیر اوپک یعنی روسیه برگزار می‌شود.

.....
کاهش صادرات گاز نروژ
صادرات گاز نروژ در پی اعتصاب کارکنان پایانه گازی این کشور کاهش می‌یابد. به گزارش اقتصادسرامد، گسکو، بزرگ‌ترین اپراتور شبکه گاز نروژ روز شنبه (هشتم آذرماه) اعلام کرد که پایانه صادرات گاز نیهامنا نروژ به‌دلیل اعتصاب کارکنان حراست این تأسیسات در حال تعطیلی است و انتظار می‌رود صادرات گاز این کشور ۵۰ میلیون مترمکعب در روز کاهش یابد. گسکو روز جمعه (هفتم آذرماه) اعلام کرد این تأسیسات باید تعطیل شوند، مگر اینکه اعتصاب برنامه‌ریزی‌شده لغو شود. این مسئله سبب افزایش قیمت گاز در انگلیس شد.آلفرد هانسن، مدیر عملیات گسکو در این باره گفت: گسکو در حال تعطیل کردن نیهامنا است. تمرکز امروز ما این است که تأثیر منفی این تعطیلی را با تغییر مسیر گاز به حداقل برسانیم، به‌ویژه در انگلستان. در حالی که این تأسیسات از تأمین‌کنندگان اصلی انگلیس از طریق خط لوله نلگلد است، گسکو قصد دارد نحوه توزیع را تغییر دهد تا این کاهش تولید میان چند کشور تقسیم شود.

.....
تشدید بحران گازی مدیترانه با تلاش فرانسه برای تحریم ترکیه
تلاش‌های فرانسه برای به تصویب رساندن تحریم‌های اروپایی علیه ترکیه که با حمایت کشورهای یونان و قبرس همراه است، قوت گرفته و انتظار می‌رود پاریس ماه آینده اقدام تنبیهی را پیشنهاد کند.به گزارش اقتصادسرامد، پیشنهاد فرانسه برای تحریم ترکیه که تاکنون با عدم اقبال سایر دولتهای اتحادیه اروپا روبرو شده، در واکنش به ماهی اختلاف بر سر اکتشاف و حفاری منابع هیدروکربن از سوی ترکیه در شرق دریای مدیترانه و منطقه مورد مناقشه با کشورهای یونان و قبرس مطرح شده است. فرانسه می‌گوید این اقدام ترکیه نقض حریم آبهای سرزمینی و منطقه اقتصادی قبرس و یونان است.پاریس می‌گوید رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه به هشدارهای سران اتحادیه اروپا در اول اکتبر برای عقب نشینی در اختلاف مربوط به اکتشاف گاز در مدیترانه یا مواجهه با پیامدهای آن توجهی نکرده است.

کرونا هیچ اختلالی در عرضه برق کشور ایجاد نکرده است

تاکنون هیچ اختلالی به دلیل شیوع کرونا در زنجیره عرضه برق شامل تأمین تجهیزات صنعت برق و سوخت مورد نیاز نیروگاه ها، اجرای پروژه های احداث، نگهداری و تعمیرات، پایداری شبکه تولید، انتقال و توزیع برق رخ نداده است.به گزارش اقتصادسرامد، مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق از تداوم فعالیت و خدمت سانی به مردم توسط صنعت برق در شرایط کرونا و حتی تعطیلی ها خبر داد و گفت: پرسنل صنعت برق به منظور تأمین نیاز مردم به برق که جزو نیازهای ضروری محسوب می‌شود و به ویژه برای بیماران کرونایی که نیازمند استفاده از دستگاه های اکسیژن ساز هستند، حیاتی است، به صورت شبانه روزی فعالیت می‌کنند.وی ادامه داد: در حال حاضر همکاران ما در نیروگاه ها، بهره برداری از خطوط و پست های فشار قوی و شرکت های توزیع به عنوان پیشانی صنعت برق، در حال فعالیت هستند تا خدمت رسانی به مردم لحظه ای با وقفه مواجه نشود.وی تأکید کرد: تاکنون هیچ اختلالی به دلیل شیوع کرونا در زنجیره عرضه برق شامل تأمین تجهیزات صنعت برق و سوخت مورد نیاز نیروگاه ها، اجرای پروژه های احداث، نگهداری و تعمیرات، پایداری شبکه تولید، انتقال و توزیع برق رخ نداده است. رجبی مشهدی خاطر نشان کرد: به جز نیروها و گروه های عملیاتی که به ویژه در هنگام تغییرات جوی در آمادگی کامل برق کشور در حال بارزی و پایش لحظه ای به سر می‌برند، نیروهای فنی در نیروگاه ها به منظور حفظ تولید برق و پرسنل بهره برداری در طول خطوط انتقال فوق توزیع و پست های برق کشور در حال بارزی و پایش لحظه ای به سر می‌برند.